

СТАНОВИЩЕ

относно дисертационния труд на Филип Ив. Филипов на тема „Стимули и мотиви за труд в организациите”

Основният проблем, който подлежи на анализ в дисертационния труд на Ф.Филипов, е взаимоотношението между стимули и мотиви за труд. Той е много актуален и има голямо значение при работа с човешките ресурси в организациите. Неодавна в обществото беше поставен въпроса за необосновано раздаване на бонуси в някои институции. Това налага задълбочено, научно изучаване на проблема, както и популяризирането му за да бъде оптимизирана практиката за работата с персонала. Целта на направеното изследване е да детайлизира взаимоотношението между стимули, мотиви и удовлетвореност от труда в зависимост от условията и някои личностни характеристики, в случая- локализацията на контрола и пола. Анализира се въздействието на предпочитаните стимули за разлика от реално действащите, както и на материалните и нематериални такива. Изследването дава възможност да се разграничи силата на действие на мотивите, насочени в пет области на трудовата дейност, както и степента на удовлетвореност от девет области, отнасящи се към работата и организацията ѝ. Реалността на получените резултати е осигурена от правилния избор на методите за изследване, които са проверени за надеждност, и от адекватно подбрани статистически анализ на данните. Достоинство на разработката са създадените методики за системата от възможно действащи стимули в организациите и за удовлетвореността от тяхното използване в практиката. Структурата на дисертационния труд е ясна и логична. Емпиричното изследване се основава на задълбочено проучване на проблематиката както в известни литературни източници, така и в относително нови такива. Освен обосноваване на съществените понятия, които са включени в модела, в теоретичен план се обобщават и важни въпроси, полезни за ръководства на институции, които проявяват интерес към оптимизиране на работата с персонала. По-точно става въпрос за фактори, които отслабват мотивите за работа, както и такива, които предполагат тяхното повишаване. Интерес представляват резултатите, според които предпочитанията към нематериалните стимули са по-добре изразени в сравнение с материалните. Тези предпочитания се оказват в зависимост от условията на работа, пола и локализацията на контрола. Доказва се твърдението, че използването на предпочитани стимули води до по-силно действащи мотиви за труд, както и до по-висока удовлетвореност. За да се наблюдава положителен резултат е необходимо разграничаване на стимулите по вид и величина, тъй като диференцирането на стимулите се свързва с въздействие върху различни видове мотиви.

По темата на дисертацията са представени две публикации. В тях много добре са подбрани два от изследваните проблема, по които резултатите дават възможност за интересни изводи. Първият се отнася до ролята на локализацията на контрола при предпочитанията на стимули свързани с по-силно изявени мотиви за труд. Доказва се, че силата на мотивите не е резултат само от стимулационната система в организациите, но и от характеристиките на персонала да разбере и да съобрази поведението си с желаното от ръководството. Втората статия използва теорията на Хърцбърг, за да докаже ролята на двата вида фактори - „мотиватори” и „хигиенни” за повишаване на мотивацията и удовлетвореността от труда. Хипотезата се потвърждава частично, тъй като изследваните лица са срещнали трудност при категоричното определяне на вида на някои от факторите. Резултатите от изследванията, представени както в цялата разработка, така и в статиите, са интерпретирани коректно и аналитично. Те дават отговор на поставените задачи и потвърждават цялостно или частично хипотезите. Част от резултатите могат да се определят като приноси, които имат научно-приложно значение, а друга част потвърждават вече получени от други автори изводи. Определените от дисертанта приноси са коректни. Възражение може да има само към първия в списъка относно разграничаване на същността на стимулите и мотивите, тъй като и други автори са изразявали подобни схващания.

Считам, че представеният дисертационен труд дава основание на Филип Ив. Филипов да бъде присъдена заслужено научната образователна степен „доктор”.

11.06.2012г.

Изготвил становището: доц. В.Русинова